

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan svezek, izimci nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Obrenovići in srbski narod.

Kralj Aleksander je dne 6. t. m. sprejel deputacijo sedanje skupščine, katero imenuje narod policijsko skupščino, ker je nje sestava delo policijskega pritiska, in v svojem govoru na udanostno isjavo rekel, da radikalna stranka ne pride na krmilo, dokler bodo v Srbiji vladali Obrenovići, ker mej Obrenovići in mej radikali ni sprave.

V istem smislu je kralj Aleksander govoril že pred nekaj leti. Takrat je dejal, da je zanj nevarno hoditi z radikali, ker imajo radikali narod na svoji strani in jim torej ni veliko za naklonjenost dinastije, dočim nimajo druge stranke v narodu nobene zaslombe in so zategadelj prisiljene, delovati po željah dinastije, ako hočejo kaj doseči.

Sedaj se iz Srbije skoro nič ne čuje. Vlada je vdušila opozicijsko časopisje in grof Gcluchowski, krepki podpornik Obrenovičev, že skrbi, da bi vladalo za srbskimi mejniki mnenje, da je srbski narod miren in zadovoljen, ker je kralj pri volitvah zamašil usta „radikalnim kričalcem“.

V istini pa so razmere vse drugačne. Radikalna stranka, četudi ni zastopana v skupščini, ima še vedno ves narod na svoji strani in zategadelj pomeni kraljeva izjava, da mej Obrenovići in mej radikalno stranko ne more priti do sprave, proklamirajo boja na življenje in smrt mej dinastijo Obrenovičev in mej srbskim narodom. To je toliko pomembnejše, ker je boj proti narodu začela dinastija sama. Običajno se dviga narod proti dinastiji, s katero ni zadovoljen, v Srbiji pa provocira dinastija narod, ker je prišla do spoznanja, da z narodom ne more več priti v soglasje, da si narod ni še ničesar storil proti dinastiji.

Sedaj vlada v Srbiji policijski absolutizem, a srbski narod je valic temu miren in molči. Toda ta mir ni snak zadovoljnosti, saj nima narod prav nobenega vzroka, biti zadovoljen. Svojemu nasprotniku, za katerega je kralj Aleksander proglasil dinastijo Obrenovičev, ne daje ni najmanjšega vzroka, nastopati proti njemu, a če dinastija ta narod

vender izziva na boj, pade nanjo vsa odgovornost za posledice.

Absolutizem, s katerim se Milan in njegov sin skušata vzdržati na površju in ohraniti Obrenovičem krono, je zatrl vsako politično gibanje v tej deželi. Bujno cvete reakcija in čutijo jo tudi kralju najpokornejše stranke, saj je kralj celo vladnim liberalcem v skupščini prepovedal, ustanoviti svoj posebni klub, in Madjari gledajo to z veseljem, trdno upajoč, da požanjejo to pšenico, katero so sejali Obrenovići.

Radikalna stranka se vede pasivno. Osredotočila je vse svoje delovanje na to, da zbere pod svojo zastavo vse patrijotične življe, vse tiste, katerim je sreča in blagor srbskega naroda pri srcu. Počenjanje vrle trojice Milan Aleksander Gjorgjevič jej v tem oziru mnogo koristi. Nezadovoljnost v Srbiji rase od dne do dne in vsled tega se oklepajo radikalne stranke tudi že taki elementi, kateri so jej doslej nasprotovali. Rodoljubni del naprednjakov se je že združil z radikali, tudi jeden del liberalcev jim je sledil. Tako se od dne do dne krepi in množi falanga radikalne stranke, dočim izgubljajo Obrenovići čedalje več zaslombe v narodu in morajo vporabljati čedalje obupnejša sredstva, da se vzdržé na prestolu.

Ako se razmere naravno razvijejo, mora priti kmalu do katastrofe. Take razmere, kakor sedaj, vladale so v Srbiji tudi po Slivnici in predno se je Milan odpovedal kroni, samo da takrat še ni bilo mej narodom in mej dinastijo tistega razmerja, kakor sedaj. Danes želi srbski narod, da se iznebi Obrenovičev, in če se uvažuje nasprotstvo mej Srbijo in Bolgarsko, nasprotstvo mej Srbijo in Rusijo, te dni sklenjena zveza mej Črnogoro Bolgarsko in Rumunsko, vsled katere je Srbija popolnoma izolirana, potem ni neutemeljeno domnevanje, da pride za Obrenoviče kmalu dan plačila, za srbski narod pa dan rešitve. Nauk zgodovine, da je izgubljena dinastija, katera zataji narodove ideale in se postavi v nasprotje z narodom, se izkaže tudi v Srbiji.

Na braniku.

Koncem šolskega leta smo. Vse šole zaključujejo svoje delovanje in nam poročajo v svojih letnih poročilih o uspehih, katere so z mladino dosegle. Iz teh poročil se razvidi, da na vsem Slovenskem vsako leto 15—20.000 šolske mladine obojega spola osnovne nauke v ljudski šoli dovrši ter da od nje do 2000 nastopi nadaljno pot izobraženja v srednje šole z nejasnim namenom, da bi jedenkrat „gospod“-a postala. Ako statistično preračunimo, koliko od te naidebudne mladine v 8 letih završi srednje šole, tedaj dobimo še ne 10 %; vseh ostalih 90 % zaostane deloma popolnoma, deloma jih doseže svoj smoter pozneje. Od teh 90 % odpade jih največ v nižjih štirih razredih, in sicer najmanj dve tretjini. Iz tega posnamemo, da, ako od 2000 dijakov, kateri so se namenili dovršiti študije srednjih šol, jih le v nižjih razredih odpade nad 1500, kaj naj bode iz te nepopolnoma izgojene in na polomikane mladine, kam naj se ti obrnejo, da bodo postali koristni udje človeške družbe in katere stanove naj si volijo?

To je vprašanje, katero si vsako leto le premnogi stariši stavljajo in to vprašanje je za nas vse Slovence velike važnosti, kajti iz teh sedaj nedoraslih mladeničev se ima po preteku deset in več let rekrutirati vsa naša mlajša narodna inteligencija po naših mestih, trgih in vaseh. Od njih večjega ali manjšega duševnega obzorja in od njih boljšega ali slabšega materialnega stanja bode zelo odvisno, ali bode naš narod napredoval ali nazadoval. Uzrokov dovolj, da se i mi s tem perečim vprašanjem ukvarjamo in temu vprašanju naj sledi tale odgovor:

Največ je starišev, ako sploh na nadaljno izobrazbo svojih sinov po dovršeni ljudski šoli mislijo, ki želé, da bi ti ustopili v srednjo šolo z namenom, da bi to srečno dovršili. K temu jih sili stan, v katerem sami živé, ali pa vroča želja, da bi njih sinovi postali gospodje in da bi se njim potem

LISTEK.

Starinoslovčovo potovanje.

II.

Toplice blizu Straže.

Iz Žuženberka nas vodi gladka cesta pod Sadinjo in Mačkovo vasjo proti Dvoru. Pri prvi vasi stoje v hosti prazgodovinske gomile, pri drugi pa bivališča iz laténske in rimske dobe, podobna onim pri Nalični vasi. Na planoti za njima stoji osamljena Ajdovica (nomen est omen!) in še dalje proti Mirni peči Spodnji Globodol s cerkvico sv. Marije Magdalene. Tudi ta svetnica nam kaže na prazgodovinska grobišča: ker so ljudje tam izkopali mnogo mrtvaških glav, postavili so cerkev omenjeni svetnici, katero alikajo z lobanjo v naročju. Dotično grobišče je stalo gotovo na bližnjem griču 321 m. Nad Dvorom samim je stalo tudi gradišče, ravno tako na Vinkovem vrhu, kjer je že pokojni Dežman mnogo laténskih starin izkopal.

Od Dvora do Soteske je še dolga pot. Na levi gori vidimo 590 m. visoko Pleševico, kjer se nahaja tudi vse polno bronastih ostankov iz ilirske dobe. Na desni v gozdu se nam pa kmalu prikažejo na ločenem kuciju razvaline Zelengrada (Stare Soteske), o katerem zna Valvazor pripove-

dati, da so v njegovih skalnatih jecah zapirali vjete Turke, ki so morali zelo stradati in so se zatorej zelo bali tega grada. Okoli njega so našli že večkrat celo rimski denar. Tudi on je imel s početka svoje lastne plemiče, katere je premagal celjski grof Herman, potem pa so bili njegovi gospodari gospodje Scheyer in za njimi Ostrovharji (Osterberg von Gallenberg). Že Scheyerji so začeli zidati sedanji obširni grad v Soteski, (ljudstvo ga imenuje „ravbarski grad“), a Ostrovharji so ga dovršili. Valvazor ga zelo hvali, da je slava njegove lepote in trdnosti segala daleč na okoli po kranjski deželi, da ima krasen cvetličnjak s ptičnico (nenavadno velik glorjet stoji še sedaj na vzhodni strani grajskega vrta), mnogo lepih sob, šestkratni odjek iz nekega stolpa proti vodi, velikansko konjušnico, globoke kleti z velikanskimi sodi i. t. d. Valvazor meni, da je v tem, sedaj tako zapuščenem kraju prava naslada živeti in da se v tem letovišču lahko uživajo vse mogoče zabave. Mimo cerkve sv. Erazma (Erazmus, eremit, Einöd!) je vodil strm kolovoz skozi vinograde do pristave „Kulova sela“ (Wagenschiess) blizu vrhunca tega imena (597 m). Blizu tam v hosti sta dva mrzla studenca, ki dajata pastirjem in živini krepčilne mokrote. Od Soteske se razprostirajo velikanski gozdi proti Kočevju in Črnomlju.

Pod gradom vodi most mimo žag in mlinov

na drugo stran Krke, kjer se nahaja primitivna gostilna nekega starega Čeha, ki biva že 45 let v tem kraju. Kmalu potem pridemo do Loške vasi, ki ima blizu cerkvice sv. Martina zares zelo prijaznen log. Pod to vasjo izvira močen studenec Cerkovnik, ki o deževju tako naraste, da po njem lahko plavijo drva v Krko in po njej v Novo mesto. Pred Meniško vasjo prestopimo malo Radosico in okoli cerkve sv. Antona jo zavijemo skoz prijazen gozd v slavnoznane Toplice.

Toplice je že Valvazor pohvalil (posetil jih je osebo l. 1683) kot čedno vas, čeravno je dal napraviti v jugozahodnem voglu svojega klišaja neko čudno štafažo (II. knjiga str. 228) O kopališču samem ve le malo povedati. Najmočnejši in najzdravilnejši vrelec da izvira pod obokom polkrožne votline, v kateri je zadosti prostora za kopanje in sedenje. Od tega vreca, da je komaj dvanajst korakov oddaljen drug sicer močnejši, a ne tako krepk studenec, katerega je dal blagopokojni grof prof. Bajkrt Anersperg († 1677 v Žuženberku) obzidati in nad njim pokrito poslopje postaviti. Po podobi sodeč je bilo to poslopje le visoko pritličje, ki je morda segalo čez sedanje prvo nadstropje. O dolgotosti se ne da nič reči, ker se ne vidi vse poslopje na podobi; vsekako pa se da spoznati, da je bilo mej vsemi vaškimi hišami največje, celo večje nego tedanja cerkev. (Konec prih.)

bolje godilo, kakor starišem samim. Želja sama ni napačna, ali le premnogokrat manjkajo za dosego tega nameva duševne vrline sinov ali pa materialna podpora. V zadnjem slučaju zanašajo se mnogi stariši na milodarnost in podporo premožnih ljudi. Ako si talent s takimi sredstvi dokoplje do dobrega kruha, vsa čast njemu in vsa hvala njegovim podpornikom! Prav velikokrat je pa narobe. Sebi v nesrečo, kajti iz takih mladih, ne dovolj izobraženih ljudi rekrutira se največ nezadovoljnežev in svojim podpornikom v nehvaležnost — ostanejo ti vse svoje življenje le dinarji in slabo plačani pisarji po raznih privatnih in državnih pisarnah, za katere bi bolje bilo, da ne bi bili niti trohice polovičarske olike prejeli. Zato veljaj vsem starišem, katerih razmere jih do česa posebnega ne silijo, in kojih sinovi v nižjih razredih srednjih šol ne študirajo dobro, ker jim manjka posebne nadarjenosti ali ker stariši nimajo dovolj sredstev, da bi jih zamogli sami vzdržati — sledeče navodilo:

Vzemite svoje sinove koncem šolskega leta iz srednjih šol, po svojem stanu in po premoženju izvolite jim drug stan. Posvetite jih trgovskemu, obrtnišskemu, podjetniškemu, rokodelskemu, kmečkemu stanu; pošljite jih zato v trgovske, razne strokovne obrtne, rokodelske, kmetijske specialne šole, da iz njih izidejo marljivi, temeljito izobraženi trgovci, obrtniki, razni rokodelski kakor zidarski, stavbniški, tesarski, mizarski, krojaški, kleparski in drugi mojstri, ekonomisti, oenologi itd.

Ravno v teh strokah primanjkuje nam Slovincem temeljito izvežbanih domačinov, ravno v teh stanojih dosežejo pri nas tujci najlepše blagostanje in to z manjšim trudom, z manjšimi študijami in sredstvi, kakor v katerem drugem stanu. Poglejmo si premožne veljake iz teh stanov, ko so prišli k nam iz tujine, niso imeli ničesar, pri nas dospeli so do blagostanja. Zakaj bi jim to polje prepuščali? In ali ne obstoji velik del naše nižje inteligencije po naših mestih, trgih in vaseh ravno iz teh slojev in teh stanov?

Razložek mej njimi je samo ta, da morejo domačini, ker so manj strokovno izobraženi, zadovoljevati se z manjšimi deli in manjšimi zaslužki, kakor pa tujci, ki jih nadkriljujejo.

Kakor želimo, da bi mnogi stariši pri določitvi prihodnjega poklica svojih sinov se na ravno kar navedeni nasvet ozirali, tako želimo, da bi se za specialne študije namenjeni dijaki ne pošiljali na tuje, v nemške zavode, ampak da se jemlje v prvi vrsti ozir na domače specialne šole, ki jih imamo po Slovenskem; ako ravno ti morda nimajo tiste naklonjenosti in podpore, kakoršne uživajo tuji zavodi. Vendar to nas ne sme motiti. Na domačih tleh si vzgajajmo našo mladino, da bode imela čut za predrago domovino, ter da jej bode vse svoje moči posvetila! Tudi tu moramo vse sile napeti, da nam tujec i tu ne škoduje, kajti vedno in povsod moramo stati — na braniku. Želeti bi bilo, da bi merodajni krogi i tem zadevam večje zanimanje in naklonjenost kazali ter da bi ovire, ki se tu nasproti stavijo, v občno korist odstranili.

V Ljubljani, 14. julija.

Aretiranje Esterhazyja. Veliko senzacijo vzbuja aretiranje franc. majorja Esterhazyja in njegove priležnice madame Ray. Nihče ne ve zakaj se je to zgodilo. Listi poročajo, da je sodnijska komisija konfiscirala veliko pisem pri obeh ter je tudi pri Esterhazyjevi ženi zasegla mnogo listin. Šele pred osmimi dnevi je dejal novi francoski vojni minister Cavaignac, da je Esterhazy nedolžen, ter da je Dreyfuss kriv, a danes sedi Esterhazy v ječi. Klerikalno in antisemitsko čaopisje je konsternirano. Baš v zadnjem času je izšlo v Londonu, Berlinu in Parizu več spisov, ki dokazujejo, da je Esterhazy izdajalec, ter da je dobival pri italijanskem vojnem atašeju Schwartzkoppenu za svoja izdajstva 2000 frankov na mesec. Polkovnik Picquart, katerega vse preganja, pa se je ponudil javno vladi, da ji dokaže, da so vsa pisma, na podlagi katerih je bil leta 1895. Dreyfuss obsojen na Hudičev otok, sleparsko ponarejena. Tudi pri Picquartu so bile hišne preiskave ter je odnesla policija več pisem. Bivši justični minister Trarieux je pisal sedanjemu, da slovesno pro-

testira, ker je udrta policija v Picquartove sobe, ko ga ni bilo doma. Picquart je baš takrat namreč večerjal pri Trarieuxu. Vsa Francija pričakuje novih razkritij o Dreyfussovi aferi ter se boji novih — škandalov.

Nemiri radi surovosti policajev. V Berlinu, Koloniji, Erfurtu, Bonnu in v drugih velikomestnih mestih so se pripetili v zadnjem času zares nezaslišani slučaji policijske surovosti, brutalnosti in nasilnosti. Vsled tega so se dogodili ponekod že velike poulične demonstracije proti policiji. Zlasti veliki izgredi pa so se pripetili v Erfurtu in Koloniji. V Koloniji je prišlo mej narodom in policijo do pravcatega pouličnega boja, in policiji se je tako slabo godilo, da ji je moralo priti na pomoč vojaštvo. Policija v Veliknemčiji se zagreši zlasti velikokrat proti ženstvu ter so se pripetili celo slučaj, da so bili redarji obojeni pred porotniki radi nenravnosti. Zloraba uradne moči pa je nekaj navadnega. Tudi v Berlinu vlada velika napetost radi nekkih policijskih podlostij. Seveda izrabljajo to napetost povsod socijalisti v svoje politične namene.

Položaj v Španiji slikajo listi zelo različno. Jedni trdijo, da se ni treba bati nikakih opasnih nemirov, ako tudi doživi Španija še par hudih porazov ter bo končno prisiljena skleniti pod najslabšimi pogoji mir. Ljubezen naroda do dinastije, zlasti pa do kraljice Marije Kristine je tolika, da prestol ni nikakor v nevarnosti, a poleg tega so generali zanesljivi. Drugi časopisi pa poročajo, da se revolucionarno gibanje vedno širi in širi. Nedavno so hoteli anarhisti bajet razgnati sobe kraljčine, a naklep se je preprečil in več krivcev je že zaprtih. Dejstvo je, da so dobile vse prekucuske stranke po zadnjih nesrečah velik pogum. Te dni so izdali republikanci v Madridu oklice, ki pozivlja vse somišljenike k slogi, češ, stranka pride v kratkem do aktivne vloge. Da se Karliti ne prebistano pripravljajo, je znano. Najopasnejša pa je množeca se nezadovoljnost v armadi. Generala Romero Robledo in Weyler sta objavila najostrejšje izjave proti vladi, kateri očitata nezmožnost. Napetost v Madridu je tolika, da se noben minister ne upa na cesto. Vlada je v najhujših škripah: da bi nadaljevala vojno, nima denarja in brodovja, da pa bi sklenila mir, ji brani fanatizem mase, ki ne dovoli, da izgubi kraljestvo najlepše in najbogatejše kolonije. Kako se reši Španija iz te zagate?

Vojna pred Santiagom. Vse junaštvo ne pomaga Špancem nič — Santiago se mora podati. General Shafter in admiral Sampson bombardirata mesto, ki se je že na več mestih unelo ter je eksplozirala cerkev, polna smodnika in streljiva. Španci so izgubili zadnje utrdbe pred mestom ter so sedaj obdani od vseh strani tako, da ne morejo nikamor ulti. General Shafter je zopet poslal generalu Toralu sela s pismom, ki pozivlja Špance, naj se sami udado, ker je vsak nadaljni odpor brezuspešen ter ima le to posledico, da bo mesto še bolj porušeno in da bo ubitih še več ljudi. General Toral ni odgovoril drugzega, kakor da mora čakati instrukcij iz Madrida. Toral se mora torej vesti tako, kakor mu ukaže generalni štab, ki sedi lepo na varnem v Madridu! No, „N. Fr. Presse“ prinaša že brzojavko iz Madrida, da je Santiago izobesil belo zastavo ter da Španci že zapuščajo mesto. Ako je ta vest resnična, se je general Toral že podal.

Dopisi.

Iz Vojnika, 13. julija. (Karol Golubkovič, oskrbnik deželne hiralnice in nemška surovost.) Dne 10. t. m. zvečer šla sta dva kmetka fanta iz Vojnika proti Arclinu nekoliko pijana. Za njima pridejo trije kolesarji, mej temi Hoppe, komij pri Schmidlnu v Celji ter sune jeden kolesarjev jednega fanta, ker se je kolesarju pretežko zdelo, se nekoliko izogniti. To je seveda bilo dovolj vzroka za nemškega kolesarja, da je zmerjal fanta in ko mu jeden tistih odgovori, stopi kolesar raz kolo, pride nad fanta in mu zasoli zaušnico, na kar ga ta seveda zgrabi. Na to pridirja mesar Anton Permoser iz Vojnika, pa zgrabi fanta in vrže ob tla. Pri tej priliki pride naš slaven oskrbnik deželne hiralnice, Karol Golubkovič s svojo milostivo ter začneta oba upiti in rohneti z besedami „windisches Gesindel, windische Hunde, windische Trottel“ in je posebno Golubkovičeva regljala, kakor žaba v mlaki, dokler je ni jeden fantov sunil, na kar se je ista iz straha sesedla. Fanta gresta naprej po državni cesti, ko pa prideta blizu hiralnice, pridrvi Karol Golubkovič, kateri je naprej pohitel, s štirimi strežaji deželne hiralnice nad mirno po cesti idoča fanta ter za-

nkaže, da morajo strežaji ista nabiti. Ti planejo res koj z noži in kamenjem od zadaj nad fanta, ju potolčejo na tla, teptajo in sujejo s črevlji, mej tem ko Golubkovič kakor besen kriči: „hauts nur zu zu, schlag's nur zu, nur schlagen!“ In ko pride tretji, popolnoma neudeležen fant po cesti mej to rabuko mimo in malo postoji, da bi videl, kaj se godi, zaukaže Karol Golubkovič svojim blapcem, naj tudi tega pograbi in nabijejo, kar se je tudi zvesto zgodilo. Mej tem časom vrnejo se tudi oni trije celjski kolesarji, kateri so korajžo dobili, ko so videli, da sta fanta na tleh, in začnejo tudi pomagati ter po istih z revolverji mlatiti. To se je zgodilo ob kaki 1/8. uri zvečer. Služabniki deželne hiralnice hodili so pa kesneje do okoli 10. ure po državni cesti, razsajajoč in vpijoč: „Wir haben noch immer Courage auf der Strasse auf und abzugehen“ ter izzivajoč ter veseleč se svoje krvavo dobljene zmaga. Fanti so dobili precej hude poškodbe, imajo po glavi razrezano kožo, roke razrezane in jeden bi bil skoraj okoli zgubil. — To je sijajna zmaga, katero so nemški kulturonošci, ki nam jih pošilja štajerski deželni odbor, izvojevali na državni cesti pri Vojniku. Ta Karol Golubkovič je pa že jedenkrat pred dvema letoma, ko so slavili Stalnerjevo izvolitev, dal po slugah deželne hiralnice ter s pomočjo jednega bolnika, ki je bil v hiralnici, Jožeta Vrečka nabiti. Ker so se pa drugi dan začele Golubkoviču hlače tresti, lazil je okoli Vrečkota ter prosjačil, dokler mu ni isti odpustil proti plačilu 10 gl. za bolečine. Ker so take surovosti morebiti sicer izvrsten dokaz za superioriteto nemške kulture in menda po nemških uzorih zoper slovenske kmete popolnoma dopustne in celo opravičene, a na drugi strani, ker so iste vendar-le po naših avstrijskih kazenskih postavah nedopustne, bode se ta krvava nemška zmaga v Vojniku obravnavala pred kazenskim sodiščem. Deželnemu odboru štajerskemu se pa mora lepo častitati, da take izborne uradnike nastavlja na Spodajem Štajerskem, kateri napadajo, kakor srednjeveški tolovaji, s svojimi hlapci ljudi na javnih cestah.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. julija.

— (Osebnosti.) Polkovnik pešpolka št. 71. g. Liborij Frank je imenovan zapovednikom ljubljanske brigade, polkovnik pešpolka št. 43. gosp. Hugon Hanel pa zapovednikom pešpolka št. 17. — V industrijski in kmetijski svet je ministerstvo poklicalo barona Schwegla, zastopnik kranjske trgovinske zbornice je g. Jos. Lenarčič, njegov namestnik pa g. Feliks Stare.

— (Občinski svet) ima v petek, dne 15. julija ob petih popoldne v mestni dvorani izredno sejo. Ko bi se ne mogle ta dan rešiti vse točke dnevnega reda, nadaljevala se bode seja v soboto dne 16. julija 1898 ob petih popoldne. Dnevni red: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Mestnega magistrata poročilo o izvršitvi neobhodno potrebnih poprav po mestnih šolah. IV. Stavbnega odseka poročila 1. a o oddaji zidarskih, tesarskih in krovskih del pri „Mestnem domu“. 1. b o parcelaciji zemljišča Fran Mostarjevega v Karlovskem predmestju; 2. o parcelaciji Žitnikovega in Černetovega zemljišča ob cesti v mestni log; 3. o parcelaciji Martin Kraljevega zemljišča ob Orlovi cesti; 4. o parcelaciji Fran Požlepovega zemljišča ob Dunajski cesti za pokopališčem; 5. o določitvi stavbne črte in nivala za zgradbo hiše Fr. Vokauna na Stolbi št. 8; 6. o prizivu Ivana Mohorčca, posestnika na Dolenjski cesti, proti odloku mestnega magistrata, s katerim se mu je prepovedalo uporabljati kleti za stanovanja. 7. o pritožbi Adolfa Reicha zaradi stavbe „Katoliške tiskarne“; 8. o uredbi nivala na Rimski cesti. V. Policijskega odseka poročila 1. o prošnji gostilničarjev ob Florijanski in Karlovski cesti, da bi se še nadalje smeli puščati nevpreženi vozovi pred njihovimi gostilnicami; 2. o določitvi imen za vodmatske ceste in ulice. VI. Direktorija mestne elektrarne poročila 1. o kolavdaciji del pri vodnjaku elektrarniške centrale v Slomškovi ulici; 2. o začasnim namestitvi še jednega montérja pri mestni elektrarni. VII. Direktorija mestnega vodovoda poročilo o nakupu dveh škropilnih vozičkov. VIII. Finančnega odseka poročila 1. o prošnji hišnega posestnika Ivana Frischa v zadevi 3% nega posojila; 2. o prošnji Andreja Lukežiča, mestnega požarnega čuvaja na gradu za prispevek k pogrebnim stroškom po umrlem mu sinu; 3. o prošnji Marije Czerne hišne posestnice v čevljarskih ulicah, za podporo. IX. Direktorija mestnega užitninskega zakupa poročilo o zadevi podaljšanja tega zakupa. X. Regulačnega odseka poročila 1. o razpisu c. kr. dež.

Dalje v prilogi.

vlade z dne 22. junija t. l., št. 8212 v zadevi odkupa „Zatiškega dvorca“; 2. o prošnji hišnega posestnika Frana Dolenc na Poljanski cesti št. 25 v zadevi odškodnine za odstop sveta v regulacijske namene; 3. o ponudbi hišne posestnice Rozalije Jevnikarjeve na Tržaški cesti št. 29 za odkup sveta ob tej cesti v regulacijske namene; 4. o ponudbi hišne posestnice Josipine Ronnerjeve na Emonski cesti št. 8b za odkup hišice 8a na Emonski cesti v regulacijske namene; 5. o ponudbi hišnega posestnika Ivana Dražila v ulicah na Grad št. 6 za odkup sveta, na katerem je ondi stala njegova podrtja hiša, v regulacijske namene; 6. o prošnji hišnega posestnika Josipa Streharja na Tržaški cesti št. 12 za spremembo regulacijske črte in pa o njegovi ponudbi za odkup nekaj sveta v regulacijske namene; 7. o ponudbi hišne posestnice Marije Jerančičeve na Radeckega cesti št. 6 za odkup njene hiše v regulacijske namene; 8. o izjavi hišnega posestnika Elije Predovića glede odstopa sveta pred hišo št. 72 na Poljanski cesti.

— (Umrli.) Danes je umrl g. Julij Dev, živinovozdravnik in oskrbnik mestne klavnice. Rajnik, vrl narodnjak, bil je večletni člen „Sokola“ in tajnik Šentpeterske podružnice sv. Cirila in Metoda. — Včeraj je umrl gosp. Makso Kobler, c. kr. poštni asistent. Bil je rodoljuben Slovenec in zvest sin svoje domovine. Naj v miru počivata!

— (Iz hiralnice.) Prejeli smo naslednji dopis: Izvolite sprejeti v Vaš cenjeni list sledeče pojasnilo: V številki 153. „Slovenskega Naroda“ bral sem, da je nekdo videl, kako je pretepal vrtnar v hiralnici bolnika, ki je pri tem aktu neusmiljeno tulil. Skušal sem poizvedeti, kaj je na tej ovadbi in dognal, da mora to biti neki Mikota, ki je popolnoma bebast in zaradi tega iz hiralnice, ker je upisan mej hiraljo, začasno premeščen v blaznični oddelek. Bolnik je, kakor rečeno, popolnoma bebast, ne trpi oblike na sebi, je vedno silno nemiren, tepe in zaletava se v druge bolnike, tuli pa kakor zver, kadar se ga le kdo dotakne. Ker ni vrtnarja v hiralnici, ga je morda kak umobolnen res natepel, kar pa ni lahko zaščititi, ker je število tam oskrbovanih umobolnih veliko, strežajev pa ne toliko, da bi bili vstanu braniti posameznega bolnika. — Dr. vitez Bleiweis. Trsteniški, primarij blaznice hiralnice.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Teden izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske do 3. od 9. julija kaže, da je bilo novorojencev 19 (= 28.21‰) mrtvorojenci 3, umrlih 15 (= 22.27‰), mej njimi je umrl za jetiko 1, za vnetjem soplnih organov 1, vsled nezgode 2, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 10. Mej njimi je bilo tujcev 5 (= 33.3‰), iz zavodov 6 (= 40‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer škrlatno 1, za varicello 1 oseba.

— (Potrjen zakon.) Cesar je sankcioniral v dež. zboru kranjskem sprejeti zakon o inkorporaciji občine Hrib z Vrhniko.

— (Neureča.) Na Vrhniki je v hiši posestnika Gutnika ponesrečil 79letni Nik. Krže. Uvela se mu je obleka in ogenj ga je tako opeknel, da je vsled tega umrl.

— (Cesarska svečanost.) Šolska mladina občine Trzin obhajala bo 50letnico vladanja cesarjevega dne 24. julija s sledečim vzporedom: Predvečer razsvetljava in serenada po vasi. Dne 24. julija ob 1/10. uri sv. maša. Ob 4. uri popoldne ljudska veselica in pogoščenje šolske mladine na vrtu g. K. Strmoleta. Na predvečer in popoldne pri veselici svira menziška godba.

— (Klub slovenskih biciklistov Kamnik in okolica.) Dirka vršila se je dne 10. julija t. l. Predirkali so progo 37 km naslednji gg.: 1. G. Franc Milavc 76 minut 2 sek., 2. Anton Skok 79 minut 29 sek., 3. Ivan Exler 79 minut 48 sek., 4. Josip Polak 85 minut 5 sek., 5. Avgust Albrecht 90 min. Poleg tega izreka omenjeni klub g. Konšek, ces. kr. poštarju na Trojanah, kakor tudi gđni. Janus za izvrstno postrežbo vsem dirkačem, izstotako vsem udeležencem najiskrenejšo zahvalo.

— (Otvoritev črnomeljskega vodovoda.) Iz Črnomlja se nam piše 11. julija: Danes imela je Belokrajina izvanreden praznik, vršila se je namreč slovesna otvoritev vodovoda, kateri bo odselej preskrboval mesto Črnomelj kakor tudi občine Semič, Kot in Petrova vas z zdravno, pitno vodo. Komur je znano, koliko so imele zlasti zadnje imenovane občine trpeti prejšnje čase radi pomanjkanja dobre vode; kdor ve, da je moral Semičan ob veliki suši mnogokrat umivati in prati z vinom, ker ni imel vode, ta se gotovo ne bo čudil, da so Belokranjci storili vse mogoče, praznovati ta dan najslajnejše. Ob 10. uri dopoldne zbrali so se občinski zastopi pri izviru na Blatniku pri Verčicah ter pričakovali tujih gostov. Slavnosti udeležili so se gosp. deželni predsednik baron Hein, gg. državna poslanka dvorni svetnik Šuklje in Pfeifer, g. dr. Tavčar kot zastopnik deželnega odbora in mnogo drugih odličnih oseb. V prav obilem številu pa se je zbralo domače prebivalstvo, da prisostvuje tej redki slavnosti. Potem ko je semiški dekan g. Aleš z veliko asistenco blagoslovil veliki obelisk z napisom, da se je otvoril vodovod v spomin in proslavo petdesetletnice našega

zladarja, in ko je vrli belokranjski pevski zbor zapel svečano pesem: „To je Gospodov dan“, govoril je g. dr. poslanec Šuklje slavnostni govor. Omenjal je, kako velike dobrote je z vodovodom prejelo belokranjsko ljudstvo; opozarjal, da se smemo tega dogodka veseliti tembolj, ker je bila Belokrajina, dasi prebiva tu omikan, zdrav in žilav narod, mnogo mnogo let pozabljen, zlasti glede napredka v gospodarskem oziru; zahvaljeval se je na podpori za napravo vodovoda, ki stane približno 100.000 gld., v prvi vrsti sl. deželnemu odboru in c. kr. vladi; sklenil pa je s trikratnim živjo na našega presvitlega cesarja, ki nam je takorekoč podelil to veliko dobroto s tem, da je sankcioniral postavbo deželnega zbora kranjskega. Ko je črnomeljska godba zasvirala cesarsko pesem, odpeljali smo se proti Črnomlju. Na potu pozdravili so g. dež. predsednika župani občine Semič, Kot in Petrova vas s svojimi svetovalci kakor tudi praznično oblečena šolska mladina. Pri vstopu v mesto so bili postavljeni slavoloki, slovenske in cesarske zastave pa so vihrale malone na vsaki hiši. Pri vstopu v Črnomelj pričakoval je občinski mestni zastop ob krasnem slavoloku gosp. predsednika, da ga pozdravi. Nato bili so g. predsedniku predstavljeni gg. tukajšnji uradniki, župani mnogih bližnjih občin, načelniki raznih društev in korporacij kakor tudi učiteljstvo s šolsko mladino. Pri banketu, ki se je vršil v prostorih gostilne „Grad“, razvila se je živahna zabava; mnogo zaslug zato pridobil si je že preje imenovani pevski zbor, ki nam je zapel pod spretnim vodstvom gosp. dr. Koenigine več krasnih zborov. Prvo napitnico, ki je veljala presvitlemu cesarju v proslavo njegovega petdesetletnega vladanja, govoril je načelnik slavnostnega odseka, gosp. okrajni šolski nadzornik Jeršinič ter prosil g. predsednika, da izroči zahvalo in udanost prizadetih štirih občin na najvišjem mestu. Napivalo se je nadalje g. dež. predsedniku, g. dr. Tavčarju kot zastopniku deželnega odbora, gosp. dr. poslancu Šukljeju itd. Zvečer bila je razsvetljava dno okrašenega mesta in baklada. Naši meščani potrudili so se po najboljših močeh okrasiti svoje mestece. Pri tej priliki pa ne smemo zamolčati nekaj, kar je obudilo splošno ogorčenje prebivalstva. Na poslopju c. kr. okrajnega sodišča videli smo transparentno podobo z — nemškim napisom! Temu čudili smo se tembolj, ker poznamo doslej gosp. sodnika, ki je v obče priljubljen, kot odločnega narodnjak... Lepa slavnost je bila to za naš okraj. Dal Bog, da bi mogli kmalu praznovati še lepšo slavnost — otvoritev belokranjske železnice!

— (Čehovinov spomenik.) V nedeljo so v Brancu na Goriškem položili temeljni kamen spomenika baronu Čehovinu.

* (Dunajska ženska gimnazija in matu.a.) Letos so se vršili na tej gimnaziji prvič maturitetni izpiti. Delalo je maturo 16 gospic; 2 sta napravili izpit z odliko, 9 z dobrim uspehom, 2 morati ponavljati čez dva meseca izpit iz grščine, 2 pa iz matematike, in 1 je padla za leto. Gospice so delale izpit iz vseh predmetov. One, ki imajo maturo, smejo nadaljevati na vseučilišču svoje študije.

* (Španska kraljica Marija Kristina.) Kakor poročajo listi, je španska kraljica jako skrbna vladarica. Zlasti odkar vlada vojska z Ameriko, je jako marljiva. Vsako jutro vstane že ob šesti uri, da prečita vse brzojavke in poročila važnejših listov, potem sprejema ministre in druge dostojanstvenike, s katerimi se posvetuje. Pripoveduje se, da je kraljica-vladarica jako hladnokrvna in energična; celo razni porazi je niso toliko razburili, da ne bi vedno nosila glave pokonci. Kraljica dela vsak dan čez polnoč. Znano je, da je Marija Kristina zelo dobrotljiva; rada pomaga revežem, ustanovila je razne bolnice, hiše ubožcev in otrok ter druga zavetišča. Sploh je prava mati revnih in bolnikov, katerim vedno rada pomore. Nje sin, kralj Alfonz, je star šele 12 let, torej ne more še razumeti resnih časov in nevarnosti, v katerih je sedaj njegovo kraljestvo in njegov prestol.

* (Japonska na pariški svetovni razstavi.) Japonska izloži v Parizu l. 1900 šeststoročlato hišo iz porcelana. Ta hiša, pravijo, bo prava umetnina ter bode težka 1400 stotov. Izložbeni stroški bodo znašali 24.000 gld.

* (Čudna rešitev smrti.) V italijanski vasi Recule pri Caserti je pičil gad 20letno dekle, ko je grabilo z očetom seno. Dakletu je otekla desna noga in kmalu se desna roka. Oče je peljal hčer v Caserto, a dejali so mu, da je hčer izgubljena. Dekle je bilo že onesveščeno, ko jo je pripeljal oče domov. Tu je hotel poskusiti še zadnje sredstvo, kakoršno je baje pred 100 leti rešilo že nekomu življenje. Zakopal je namreč slečeno hčer v zemljo tako, da ji je gledala le glava vun. Župan je hotel zakop zabraniti, toda vaščani so se mu vpri. In glej, sredstvo je pomagalo! Ko so čez 24 ur dekle odkopali, je bilo baje zdravo! Tako poroča „Corriere di Napoli“.

* (Pomiloščen anarhist.) Predsednik Faure je pomiloštil anarhista Etiventa, ki je bil obsojen na smrt, dosodivši mu dosmrtno ječo. — Etivent je ranil smrtno več redarjev, na katere je streljal celo iz ječe. V ječi se je Etivent bavil z reševanjem najtežjih matematičnih problemov ter se je izkazal naravnost ženjalnim računarjem. Znan učenjak se je potegnil za obsojenega anarhista, češ, Etivent bo

morda s svojo ženjalnostjo še kaj koristil človeštvu ter zbrisal svoj greh. Morda je Faure ta glas poslušal!

* (Napadeni misijoni v vzhodni Aziji.) V Šunkingfu so bili napadeni katoliški in protestantovski misijoni ter se je dogodilo mnogo nasilstva. Več ljudi je bilo ubitih. Položaj je prav kritičen.

* (Stolp na kolesih.) Vsem obiskovalcem danskega glavnega mesta dobro znani „okrogli stolp“, raz kateri se lahko pregleda ves Kodanj, hoté premakniti na kolesih, ker je ulica mej njim in nasproti stoječim poslopjem zelo ozka. Tehnični načrti so že izdelani; ta prepeljava bode veljala približno 300.000 kron. Stolp je zelo star; sezidan je bil v 17. stoletju za časa Kristjana IV.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Radoslav Milavc, vlakovodja v Mariboru 2 kroni 20 vin. — Gosp. prof. Kar. Hoffmeister 2 K. — Skupaj 4 krone 20 vin. — Živela rodoljubna darovalca in njih nasledniki!

Za Prešernov spomenik v Ljubljani: Gosp. M. Skočir, c. in kr. stotnik v 87. pešpolku v Celju 10 kron. — Gosp. Janko Rupnik, abiturijent v Novem mestu 10 kron. — Skupaj 20 kron. — Živela vrla darovalca! Naj najdeti prav obilo posnemovalcev!

Zahvala. Ob sklepu šolskega leta mi je letos — kakor tudi že poprej vsako leto — visokočastiti gospod D. Šufraj, ces. kr. deželni sodni svetnik v Velikih Laščah izročil za najpridnejše šolarje mnogo lepih in dragocenih daril. V imenu hvaležnih šolarskih otrok izrekam najtoplejšo zahvalo temu za šolo jako vnetemu gospodu. — Velike Lašče, dne 13. julija 1898. — K. Simon, nadučitelj.

Književnost.

— „Unsere Monarchie“. Avstrijske kronovine ob 50 letnem jubileju vladanja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Izdaja Julij Laurenčič na Dunaju. Vse delo ima 24 zvezkov à 50 kr. — Zelena Štajerska, jedna najlepših in najbogatijših avstrijskih dežel, je popisana in naslikana v 19. in 20. zvezku. V 19. zvezku so osobito lepe te slike: Pogled na Gradec, stolpič z uro, Gospodska ulica, dež. hiša, magistrat, vseučilišče, graška okolica (4 slike), Mürrzuschlag, Mariazell, Aussee, Neuberg, Gesäuse (2), Admont, Voral, Eisenerz, Leopoldsteiner See (3 slike), Schladning, Grimming in dr. Iz 20. zvezka pa omenjamo: Gleichenberg, Rogatec, Ketina, Maribor, Ptuj, Celje, Rimske toplice in dr. Tekst je oskrbel literarni historik dr. A. Schlossar v Gradcu. Ta dva lepa zvezka kazi zopet le to, da se na slovenske kraje in na slovenske znamenitosti skoro nič ne ozira.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 14. julija. Včerašnjemu posvetovanju odposlancev načelnikov nemških klubov z ministerskim predsednikom je prisostvoval tudi naučni minister, kateri si je zabeležil, kar so odposlanci povedali glede Moravske. Listi trde, da je grof Thun pri slovesu rekel odposlanecem, da bo v kratkem imel priliko, staviti klubovim načelnikom nove predloge.

Dunaj 14. julija. Odposlanci nemško-liberalnih veleposestnikov iz Češke, grof Osvald Thun, knez Rohan, knez Karol Auersperg in dr. Damm so se danes ob 10. uri oglasili pri ministerskem predsedniku. Posvetovanju je prisostvoval tudi trgovinski minister dr. Bärnreither. Današnji večerni listi javljajo, da tudi ta pogajanja ne bodo imela uspeha.

Dunaj 14. julija. Nemški listi ne soglašajo glede posledic odklonitve vladnih predlogov od strani načelnikov nemških klubov. Jedni trdijo, da se bodo pogajanja nadaljevala, drugi pravijo, da je vseh pogajanj konec. „Deutsche Zeitung“ kliče nemške stranke na boj proti Thunu, češ, da je nasprotnik Nemcev, in da ga imajo v rokah Lobkovic, Pallfy in Schwarzenberg, katere zopet vodita Kramář in Herold.

Praga 14. julija. „Národní Listy“ javljajo, da se snide jutri izvrševalni odbor mladočeške stranke, da čuje poročilo o propozicijah ministerskega predsednika glede jezikovnega vprašanja in o posvetovanjih zastopnikov stranke z vlado, ter da določi taktiko, katere se je poslancem v prihodnje držati.

Praga 14. julija. „Národní Listy“ pišejo, da je ministerski predsednik pri pogajanjih doživel popoln poraz. Tretji poskus sprave se je ponesrečil, in sicer vsled trmoglavosti nemških strank. Na to bi morala vlada energično odgovoriti, da se že pokaže, kdo je močnejši,

ali večina prebivalstva, kateri se je pridružil velik del Nemcev, ali manjšina.

Madrid 14. julija. Ministerski predsednik Sagasta je izjavil, da so absolutno nesprejemljivi pogoji za mir, katere so formulovali ameriški listi.

Washington 14. julija. Generala Miles in Shafter poročata, da poteče danes premirje, katero sta dovolila zapovedniku Santiaga, generalu Toralu, da dobi od španske vlade in strukcije glede kapitulacije. Toral je naznanil, da je pripravljen, izročiti Amerikancem Santiago, ako španski vojski dovolijo svobeden odhod. Američanska zapovednika sta to odklonila in Toralu naznaila, da začneta danes novič bom bardovati Santiago, ako se Toral brezpogojno ne uda.

Washington 14. julija. Vlada priznava, da je položaj ameriške vojske na Kubi vsled neprestanega deževja silno kritičen.

Narodno-gospodarske stvari

Prvi splošni zbor slovenskih posojilničarjev
(Dalje.)

II. Predlog. Resolucija o zadevi načel slovenskega posojilništva: a) Načela, po katerih so obstoječe slovenske posojilnice osnovane, so v obče dobra. b) Starejšim in večjim posojilnicam sploh ne kaže svoja pravila spremeniti, dokler jih v to udje ali zakoni ali važne okoliščine ne primorajo. c) Mlajšim posojilnicam pa, katere na kmetih delujejo, kjer je še majhna izobraženost, kaže, da svoja pravila uravnajo v smislu zakona od 1. junija 1889, ako še niso v tem smislu urejena. d) Kmetijske posojilnice naj so osnovane sploh bolj v duhu Raiff-isenovem, kolikor le to združni zakon dovoljuje, vendar naj bode načelstvo previdno, da jedna sama oseba ne dobi v svojo oblast celega zavoda. e) Sedanje številno slovenskih posojilnic že skoro zadostuje. Kjer je sodišče, pa posojilnice še ni, pa naj se prej ko prej osnuje. V velikih sodnijskih okrajih je prostora tudi za dve posojilnici. V tem slučaju naj se terén razdeli. Ti zavodi so pa potrebni tudi v drugih večjih krajih, kjer je slovenska narodnost v nevarnosti, n. pr. na Koroškem, na Primorskem, v kočevskem okraju, ob Dravi in Muri na Štajerskem. e) Kjer sta v majhnem kraju dve posojilnici, n. pr. v Košavci na Notranjskem, naj se združita. Kjer sta na sedežu sodišča za dotični okraj tudi dve posojilnici, naj ima vsaka po nekaj občin, oziroma župnij, ali pa naj se združita. Taki kraji in okraji so: Cerkljica, Ilirska Bistrica, Metlika, Lož, Ribnica. f) Lastno in tuje imetje naj skušajo slovenske posojilnice polagoma tako urediti, kakor predpisuje načrt novega združnega zakona. g) V svoja pravila naj vse slovenske posojilnice uvedejo določilo, da udje načelstva ne morejo od svojega zavoda niti na posodo dobivati, niti poroki biti. (Konec prih.)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. julija: Jožefa Potočnik, postreščekova hči, 1½ leta, sv. Martina cesta št. 90, vnetje možgan. — Makso Kobler, c. kr. poštni asistent, 25 let, Karlovska cesta št. 3, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 11. julija: Luka Dolenc, kajzar, 37 let, pljučni emfizem.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
13.	9. zvečer	729.1	17.5	sl. jvzh.	oblačno	
14.	7. zjutraj	726.9	16.3	sr. vzhod	oblačno	9.6
"	2. popol.	731.1	13.6	sl. jug	dež	

Srednja včerašnja temperatura 17.7°, za 20° pod normalom. Včeraj popoldne in danes dopoldne ploha z grmenjem.

Dunajska borza

dne 14. julija 1898

Skupni državni dolg v notah	101 gld.	65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	60
Avstrijska zlata renta	121	50
Avstrijska krona renta 4%	100	85
Ogerska zlata renta 4%	120	80
Ogerska krona renta 4%	99	—
Avstro-ogerske bančne delnice	910	—
Kreditne delnice	358	50
London vista	119	90
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	87
20 mark	11	76
20 frankov	9	52½
Italijanski bankovci	44	32½
C. kr. cekini	5	63

Dne 13. julija 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	164 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	192	—
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128	75
Zemlj. obd. avstr. 4½% zlsti zast. listi	98	50
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	157	25
Ljubljanske srečke	23	—
Budolfove srečke po 10 gld.	26	50
Kreditne srečke po 100 gld.	202	—
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	516	—
Papirnat rubelj	1	26½

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, sin in brat, gospod

Makso Kobler

c. kr. poštni asistent ter c. kr. vojaš. oskrbovališča akcesist v rezervi

po kratki in mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, v 26. letu svoje starosti, danes ob polu 10. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega ranjcega bode v petek, dne 15. t. m. ob polu 7. uri popoldne iz hiše žalosti, Karlovska cesta št. 3, na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice darovale se bodo v župni cerkvi.

Prerano umrlega priporočamo v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 13. julija 1898.

Franja Kobler roj. Novak, soproga — Makso Kobler, sin. — Avgust Kobler, oficijal c. kr. državne železnice; Matilda Kobler, stariši. — Ernest Kobler, c. kr. davčni praktikant, brat. — Marjanica Bulovec roj. Kobler, sestra. — Anton Bulovec, c. in kr. sodni pristav. svak. (1083)

Potrjim srcem javljamo vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče in tast, ded in brat, gospod

Josip Domladisch

trgovec in graščak

dne 12. julija 1898 ob 5½ uri popoldne v Gradci, 70 let star, nagloma prominul.

Truplo dragega ranjcega prepeljalo se bo iz Gradca v Il. Bistrico ter se bo dne 16. julija 1898 ob 1½ uri dopoldne na pokopališču v Trnovem k večnemu počitku izročilo.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v farni cerkvi v Trnovem. (1089)

Prosi se tihega sožalja!

Il. Bistrica, dne 13. julija 1898.

Marija Domladisch, soproga — Josip Domladisch, Avgust Domladisch, sinova. — Marija Žužek, Zofja Bakarčič, Fani Stanger, hčere. — Anton Domladisch, brat. — Marija Pirker, sestra. — Leopold Žužek, dr. Andre Bakarčič, dr. Andre Stanger, zetje. — Mici Domladisch, sinova. — Leopold in Oskar Žužek, Aleksandra Bakarčič ter Mici in Franci Domladisch, vnuki in vnukinje.

Zahvala.

Dan za dnevom dohaja mi iz vseh krajev toliko tolažilnih izrazov najglobljega sočutja v britki žalosti, ki je zadela mene in mojo hčerko Emo, da si ne morem kaj, da dodatno k včerajšnji zahvali za te tolažilne izjave še enkrat izrečem naju obeh najsrčneje hvalo vsem, ki so se naju tako blazilno spominjali v teh britkih urah. Naj ohranijo tudi predrago pokojnico v blagem spominu!

V Ljubljani, dne 14. julija 1898.

(1090) Josip Noll.

Letovišče!

V novozgrajeni villi Višnar na Jesenicah oddajo se po zmernih cenah

tri novomeblovana stanovanja

s kuhinjo ali pa s hrano v hiši. — Vila, v kateri se nahaja nova gostilna, stoji na prostem, v prijetnem kraju tik Jeseniškega trga ob cesti na Golico

Vpraša naj se pri lastniku Karolu Višnarju na Jesenicah. (1074—3)

Trgovsko dobro izvežban

korespondent

ki zna več jezikov, se vzprejme z letno plačo do 2000 gld., nadalje (1081—1)

knjigovodja

s plačo 720 gld. na leto. — Ponudbe naj se pošljajo pod „trajno“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Slovenskega stenografa

vzprejme takoj (1068—3)

odvetnik dr. Otokar Rybář
v Trstu, ulica s. Spiridione št. 3, II.

Učenca

z dobrimi šolskimi spričevali, vzprejme takoj

A. Šarabon

(1058—3) špecerilska trgovina v Ljubljani.

Izurjena prodajalka

vešča slovenskega in nemškega jezika, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. (1088—1)
Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Več vagonov

(1082—1)

apna

prve vrste se bode prodalo od 24. t. m. nadalje do 5. avgusta. Cena po dogovoru. — Več se izve pri Juliju Lenassi-ju v Gor. Logatcu.

VABILO

na

VESELICO

katero priredé

v nedeljo, dne 17. t. m.

tamburaši in pevci

pod vodstvom g. Frana Borštnika

na vrtu g. J. Cucek-a v Knežaku.

Vzporedi:

Tamburanje, petje, šaljiva igra, prosta zabava.

Začetek točno ob 5. uri popoldne.

Vstopnina 30 kr.

V slučaju slabega vremena se preloži veselica na prihodnjo nedeljo. — Ker je čisti dobiček namenjen v poravnavo tamburic, se preplačila hvaležno vzprejemajo.

K mnogobrojnemu obisku najljubšeje vabi

(1085) odbor.

Najnovejše!

Najnovejše!

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša tovarniška zaloga
šivalnih in poljedeljskih strojev
na Kranjskem.

Mlatilnice

z ležiščem s krogli (Kugellager).

Lahek in miren 40% lažlje
tek! za goniti kakor
Trpežno! doslej!

Kdor toraj namerava kupiti mlatilni ali drugi kmetijski stroj, naj se zaupno obrne na zgoraj navedeno trdiko, katere edina ima na Kranjskem razen drugih kmetijskih strojev v zalogi tudi najbolje mlatilnice in druge kmetijske stroje, katere imajo ležišča s krogli (Kugellager) enako biciklom.

To je zelo praktična in koristna novost, katere omogoči, da se stroj za 40% lažlje goni kakor doslej.

Ako so je popreje moral stroj s štirimi ali tremi možmi goniti, zadostujeta sedaj samo dva, oziroma eden mož. Ti stroji se toraj neverjetno lahko gonijo, so zelo trpežni, in primeroma njih zmoglosti, ceni.

Krogle v ležiščih so iz najfinejšega angleškega litega jekla (Gussthal) in brezpogojno trpežne. Ako bi se ležišče (Lager) s časoma obrabilo, zamore se za majhen denar novo dobiti in stroj deluje zopet kakor nov. (1022—4)

Ob jednem priporočam na izber svojo

bogato zalogo
šivalnih strojev
za domačo in obrtniško rabo.

10% ceneje kakor drugje.

Odličnim spoštovanjem

Fran Detter.

Ceniki in pojasnila se dobivajo zastonj in poštne presto.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča
J. Soklič.

Pod Trnovo št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spada-
(39) joča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (40)

lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Suknene ostanke

priporoča po ceni

Hugo Ihl

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Prej **Alojz Erjavec** Prej
J. Zor **J. Zor**

(42) čevljarški mojster

v Ljubljani, Čevljarške ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav.
občinstvu za obilno naročanje razno-
vrstnih obuval, katera izvršuje cenó,
pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja
od najfinejše do najprostejše oblike.
Mere se shranjujejo. Vnanim naročilom
naj se blagovoljno pridene vzorec.

Pekarija in slaščičarna (43)

Glavna trgovina: **Jakob Zalaznik.** Podružnica:

Stari trg št. 21 Vegove ulice št. 12

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pe-
karsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-
Zwieback). V svojih slaščičarnicah postrežam točno z najfinejšim nassladnim
pecivom, sladoledom in slanimi pristutmi likerji ter z Wermuth-vinom.
Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in zavitke s smetano napolnene.

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in
c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov,
stavbinska in pohišvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak
in pokost. (44)

Zaloga originalnega karbolineja.
Maščoba za konjska kopita in usnje.

Moderer

izvrstne fačone,
najboljši izdelek

(45) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremočljivih
havelokov po najnovejši fačoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in
tuzemsko robo ima na skladišču. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelavanje
vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor
sablje, meče, klobuke itd., gg. c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baret. (46)

Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga

črno in barvasto,
za cele obleke in bluze, priporoča
po najnižjih cenah (47)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Avgust Repič

sodar

Ljubljana, Kolesijske ulice št. 16,
(48) v Trnovem

se priporoča slav. občinstvu in naznanja,
da izdeluje in popravlja vsakevrstne
sode iz hrastovega in mehkega
lesa po najnižjih cenah. — Kupuje
in prodaja stare vinske posode.

Fran Kaiser

puškar
prodajalec biciklov
iz prvih tovarn.

(49) Ljubljana
Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delav-
nica za popraviljanje biciklov
in šivalnih strojev.

Največja tovarniška zaloga

klobukov
po najnižji ceni

pri (50)

J. S. BENEDIKT-u

Ljubljana, Stari trg.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (51)
Turjaški trg šte. 7.

HENRIK KENDA

Ceneni lepi klobuki za
dame.

Vedno zadnje novosti.
Popravlja
se urno in prav po ceni.
Modni žurnali franco in zastoj.

(60) **LJUBLJANA.** 28

Ivan Jax (49)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velocipedov.

Najnižje cene.

Biciklisti!!!

Jopce, nogovice
pasove, kravate
najceneje priporoča

Alojzij Persché

Pred škofijo 22 poleg mestne hiše.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo
največjo zalogo
vseh vrst

žepnih ur
zlatih, srebrnih,
iz tule, jekla in
nikla, kakortudi

stenskih ur,
budiik in
salonskih ur

vse le dobre
do najfinejše
kvalitete po
nizkih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v sten-
skih urah vedno v zalogi. 56

Poprave se izvršujejo najtočneje.

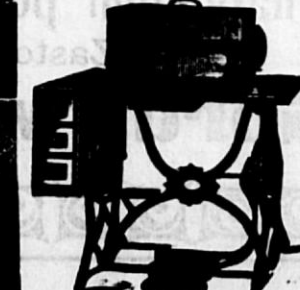
Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke,
jopce in plašče za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih
cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (57)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-
reznice in mlatilnice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti cenó. (58)

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Nagrobne vence

v največji izberi in po
najnižjih cenah

trakovek vencem

z ali brez napisov v
vseh barvah

(59) priporoča

Karl Recknagel

na Mestnem trgu.

„Ljubljanski Zvon“

letniki 1881—1897, skupaj ali posamezno, in

Tavčar-Hribar: „Slovan“

(ilustrovan), letniki 1885—1887, ceno na prodaj.

Iz prijaznosti posreduje J. Bonača trgovina papirja in knjigovoznica v Ljubljani. (1084—1)

Radi odpotovanja proda se

(1054—2)

hiša

ležeča poldrugo urv od Ljubljane. — V hiši je sedaj strojarska obrt, a je primerna tudi za kako drugo obrt.

Pri hiši je tudi pod in hlev ter nekliko zemljišča.

Kupci naj se za naslov obrnejo na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Na prodaj je posestvo

(1051—2)

z jednonadstrepno hišo, kjer je že več let trgovina s mešaním blagom in gostilna, z lepimi gospodarskimi poslopji, ledenico, več orolov ajiv, travnikov, novozasajenim vinogradom v lepem kraju na Spodnjem Štajerskem v Breškem okraju, pod ugodnimi pogoji. — Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“.

(1086—1)

Samo **50 kr.** za **3 žrebanja.**

Zadnji mesec.

Glavni dobitek **100.000 kron** **25.000 kron**

jedenkrat

in 8krat

v letnici z 20% edgij.

Srečke jubilejske razstave

Žrebanje: 6. avgusta 1898.

Žrebanje: 15. septembra 1898.

Žrebanje: 22. oktobra 1898.

(1087—1) à **50 kr.**

priporoča J. C. MAYER, banka v Ljubljani.

Jedina trgovina z jedilnim blagom

na debelo

na katero se smejo Slovenci z zaupanjem obrniti, je

G. F. Resberg

v Gorici, v Kapucinski ulici št. 11

ter

v podružnici na Kornu št. 2

katera priporoča to-le blago:

Sladkor, kavo, riž, mast, poper, sveče, olje, škrob, ječmen, kavino primeso, moko, griz, drobne in debele otrobe, turšico, zob, sol, moko za pitanje, kis, žveplo, cement, bakreni vlijolj l. t. d.

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja

na debelo ter

pristnega črnega in belega vina.

Vsako naročilo od 5 kg. naprej se izvrši takoj in z vso natančnostjo.

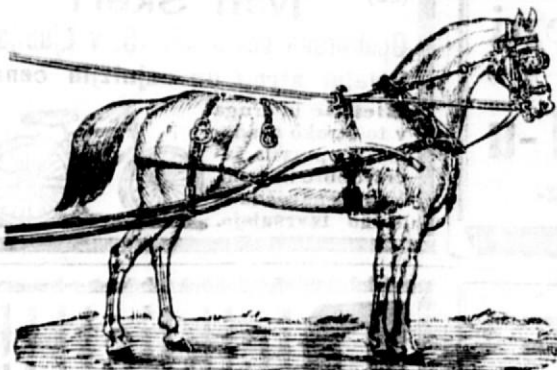
Dopisuje se slovenski.

Zagotavlja se dobra kakovost blaga. Slovenskim trgovcem z dežele se najtopleje priporoča.

Zastopnik-potovalec je g. Ferdinand Zagar.

(1076—1)

Prva največja kranjska tvrdka.

Fran Primožič
jermenar in sedlar
Ljubljana
Sv. Petra cesta 34.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izdelovanje jermenarskih in sedlarskih proizvodov, katera okusno, trpežno in ceno izdeluje.

Kavno tam velika zaloga različnih konjskih oprem in sedlov, popolne jezdne opreme l. t. d.

Izdelovanje jermenov za stroje in mlino. — Vse poprave se dobro in po ceni izvršujejo.

(1057—2)

Zunanja naročila se vestno in točno izvršujejo.

Razglas.

Po sklepu „Kranjske hranilnice“ hode pet eksternih učencev s Kranjskega na ljubljanski trgovinski šoli dobivalo brezplačno pouk in učila v šolskem letu 1898/99.

Prosilci, ki so 14 leto življenja dosegli, naj svoje prošnje z nacijonalom, z dokazom ubežnosti in s pričali, da so tri razrede realke, gimnazije ali gorenje razrede meščanske šole s pohvalnim redom iz npravnosti in vsaj z zadostnim napredkom v učnih predmetih dovršili, vsaj do 20. septembra t. l. tu predložijo, da se vse doposlane prošnje potem izročijo slavnemu vodstvu kranjske hranilnice v sklepanje.

V Ljubljani, dne 11. julija 1898.

Vodstvo trgovinske šole.

Ferdinand Mahr

ces. svetnik.

Kave ni treba doma žgati!

Pred kratkim ustanovljena

„Delniška družba za žganje kave

na Reki“

preskrbela je svoje podjetje za žganje kave s posebnim patentovanim izvajanjem, katero opravičeno uživa „svetovno slavo“, kar je iz dveh nastopno navedenih vzrokov razvidno:

Prvič:

ostanejo kavi

vsi

neprecenljivi

sestavni deli

neskrčeni in

drugič:

pridobi kava

po tem načinu

žganja v

velikanski meri

na okusu,

katera svojstva jej tudi ostanejo, ako dalje časa leži.

Več izvestij najslovičnejših kemikov potrjujejo zgoraj navedene trditve, o katerih istinitosti se lahko vsaka hišna gospodinja sama prepriča, ako kupi za poskušajo.

(1055—3)

Priporočamo troje finih, izbranih in priljubljenih vrst:

Portoriko karakter kilo gld. 2.20,

Java „ „ „ 1.80,

San Paolo „ „ „ 1.60.

Jeglič & Leskovic

Jurčičev (Prešernov) trg št. 1.

Važno za vsako hišno gospodinjjo!

Jedino pravo originalno

plznsko pivo

Telefon št. 90.

je le ono

iz meščanske pivovarne v Plznu

ustanovljene l. 1842.

Jedino to je bilo odlikovano na vseh razstavah, kjer je bilo izloženo,

z najvišjimi počastnimi znaki.

Zastopnik:

(951—11)

J. Gorup v Ljubljani.